

'In kunst zijn cijfers geen waarheid'

Bedrijfscollecties Niet door kijken en kiezen, maar op basis van statistiek maakten Alix de Massiac en Vincent van Velsen een expositie.

Door onze redacteur **Daan van Lent**

Ze zijn al een week aan het heen en weer sjouwen met kunstwerken in de expositieruimte. Een plattegrond hadden ze niet gemaakt, ook geen maquette zoals tentoonstellingsmakers vaak doen. Sterker nog, ze hadden de werken nog nooit eerder gezien. Ze hebben ze niet eens zelf uitgekozen.

Alix de Massiac (24) en Vincent van Velsen (28) hebben de jubileumtentoonstelling vanwege het tienjarig bestaan van de Vereniging Bedrijfscollecties Nederland (VBCN) samengesteld. Een computer heeft op basis van statistische berekeningen de werken geselecteerd. De Massiac en Van Velsen moesten maar afwachten wat daar uitrolde. Met dat voorstel hadden zij de VBCN Open gewonnen, een competitie voor jonge curatoren.

Van elke bedrijfscollectie - 29 van de 50 leden doen mee - is het meest gemiddelde en meest afwijkende kunstwerk gekozen uit de aanschaffen van de voorbije tien jaar. De parameters zijn door De Massiac en Van Velsen ingegeven, zoals geslacht, leeftijd, land van herkomst en hoogst genoten opleiding van de kunstenaar en maat en medium van het werk.

Het tonen van hoogtepunten was niet hun bedoeling, de expositie moet een dwarsdoorsnede geven van die bedrijfscollecties. Maar voor het gebruik van statistiek hadden ze ook een andere motivatie. „Als tegenwoordig over kunst wordt gesproken, gaat het vooral over cijfers. Over veilingopbrengsten, bezuinigingen of bezoekersaantallen. Wij wilden een keer cijfers gebruiken voor waar het om gaat in kunst. En het gaat natuurlijk om creëren”, zegt Van Velsen. De Massiac: „We willen ook weer geven dat cijfers ons leven steeds meer bepalen, dat we denken dat we zo alles 'objectief' kunnen maken met als gedachte 'dit zijn de cijfers, dus dit is de waarheid'.”

Nu bijna alle werken aan de muur hangen of op hun sokkels staan, is het een aardige pot-

Planed 2007 van **Gilbert & George** uit de bedrijfscollectie van de Erasmus Universiteit.

pourri. De multiple *Planed 2007* van Gilbert and George hangt naast een portret van de vrij onbekende Vlaamse Anita Goossens. „Ik had zelfs veel moeite om op Google haar geboortjaar te achterhalen”, zegt De Massiac. Een theeservies van Vika Mitrichenko van AkzoNobel staat vlak bij een grote foto van Shanghai van Balthasar Burkhard uit de ING-collectie. Een ets van Goltzius van Van Lanschot, hangt bescheiden aan een wand, waar even verderop een groot wit doek met roze vegeen hangt van voormalig hockey-international, nu kunstenaar Margje Teeuwen, uit de Sanquin Kunstcollectie.

„We hebben nog geprobeerd het coherent op te hangen en te kijken of het thematisch kon,

Een computer heeft op basis van statistische berekeningen de selectie van werken gedaan

maar dat was ondoenlijk”, zegt De Massiac. „Het is nog een beetje op kleur.” Er hangen veel schilderijen, maar ook fotografie en videowerken.

Hoe uiteenlopend ook, toch bleken er opvallende overeenkomsten in de samenstelling van de collecties. Veel werken zijn van mannen, er zijn veel afgestudeerden van de Rijksakademie en veel is aangeschaft via enkele grote Amsterdamse galleries. Er hangen dus ook werken die in musea niet zouden misstaan, zoals van Michael Raedecker, Roy Villevoey, Robert Zandvliet, Wouter van Riessen en Emo Verkerk.

Hebben ze ook werk niet gekregen? De Massiac: „Eén bedrijf trok zich terug, omdat het werk op de kamer van de topman hing en hij wilde er zelfs voor één maand geen afstand van doen.” Was dat werk het meest gemiddeld of afwijkend? Lachend: „Het meest gemiddeld.”

VBCN 10 jaar jong is t/m 17/1 in VBCN Open Space aan de Konijnenstraat 16A in Amsterdam.